

og navnlig efter den nuværende Regerings Tiltræden i et helt andet Lys end det, der tidligere er kendt af den danske Befolkning, og i en Belysning, der er meget forskellig fra den, i hvilken de stilledes ved de Udtalelser, som den højtærede Statsminister fremsatte under Forhandlingen her i Tinget i Maj Maaned 1920.

Derfor tror jeg, at det netop til Belysning af de forskellige danske Regeringers Politik har den allerstørste Interesse, at denne Del af de paagældende Dokumenter og de Oplysninger, de indeholder, bliver tilgængelige for den danske Befolkning, saa denne selv kan bedømme, hvilket Indtryk den vil faa deraf. En aktmæssig Redegørelse for de Forhandlinger, Opfyldelsen af den højtærede Statsministers Løfte fra Foraaret 1920, vil være fornøden.

Naar den højtærede Statsminister senere har udtalt, at han ikke mente at kunne gaa med til en saadan, saa begrundede han dette med at sige, at han kendte i 1920, da han fremsatte den Udtalelse, ikke de Dokumenter, der forelaa, men kun en lille Del af dem. Denne Udtalelse af den højtærede Statsminister er paa ingen Maade holdbar. Han siger følgende: Jeg kendte ikke disse Dokumenter den Gang, jeg havde ingen Adgang til at kende dem undtagen for en ganske lille Dels Vedkommende. Men Sandheden er, at Flertallet af Dokumenterne fra Ministeriet Zahles Tid kendte den højtærede Statsminister paa det Tidspunkt; de fandtes i de forskellige Samlinger, som allerede var Rigsdagen — og for det væsentliges Vedkommende Offentligheden — tilgængelige. Udover disse Samlinger kendte Statsministeren adskilligt mere, bl. a. gennem sin Deltagelse i Forhandlingerne i Paris. Alt væsentligt, hele Karakteren af denne Gruppe af Dokumenter var den højtærede Statsminister lige saa bekendt i Foraaret 1920, da han afgav sit Løfte, som det kan være den højtærede Statsminister bekendt i dette Øjeblik.

Ganske anderledes stiller det sig med den Gruppe af Forhandlinger, som ligger efter det nye Ministeriums Tiltræden. Den falder jo i to Afsnit, en før den Dato, den højtærede Statsminister udtalte sig her i Tinget. Jeg antager, at hvad der var foregaaet indtil det Tidspunkt, var den højtærede Statsminister bekendt, han stod jo selv i Spidsen for Regeringen, og hele den Vinding-Kruseske Rejse, og hvad dermed stod i Forbindelse, for saa vidt det var foregaaet indtil det Tidspunkt, maa den højtærede Minister paa det Tidspunkt have kendt. Derimod er der ganske vist foregaaet

Begivenheder efter Statsministerens Udtalelser den 20. Maj 1920, som han ikke har kunnet kende den Dag; og jeg kan jo paa en Maade nok forstaa, at det er denne Gruppe af Dokumenter, der ligger efter den Dag, som den højtærede Statsminister ikke mener det hensigtssvarende nu at fremlægge for Befolkningen. Men naar dette er Tilfældet, saa kan han ikke begrunde det med Ukendskab til Sagen, han kan ikke begrunde det med Vanskeligheder ved Redegørelse derfor, men han kan kun dertil have den Begrundelse, at han ikke anser det for heldigt, at Befolkningen kommer til at staa med fuld Klarhed som Dommer over den Gruppe af forunderlige Begivenheder, som foregik i Dagene efter det nuværende Ministeriums Tiltræden i det sønderjydske Spørgsmaal, og den Virkning, som dette gjorde i Paris og i London.

Den Betragtning, den højtærede Statsminister i øvrigt anfører til Gunst for at holde Dokumenterne tilbage, er jo denne, at det skulde være diplomatisk vanskeligt at offentliggøre Indberetninger fra danske Gesandter. Denne Betragtning's Styrke skal jeg for min Del ikke underkende, der kan være noget vanskeligt i for danske Repræsentanter i Udlandet at være udsat for under Samtaler at høre dette, at hvad man siger til dem, kan man jo faa offentliggjort i Danmark. Og rimeligt Hensyn dertil vil vi utvivlsomt ogsaa kunne tage her hjemme. Nu ved jeg ikke, om Hensynet behøver at være saa overvættets vidtgaaende netop i den Tilstand, hvori Verden for Tiden befinder sig; for det kan ikke nægtes, at i de sidste Aar har man i de mest forskelligartede Lande offentliggjort overmaade meget af den Karakter, som her er Tale om. Bebrejdelser i den Anledning vilde derfor ingenlunde falde paa samme Maade som tidligere. Men hvis der findes et og andet hist og her, som Udenrigsministeriet ud fra rent teknisk-saglige Grunde kan have Vanskeligheder ved at lade komme frem, vil man i en Forhandling utvivlsomt meget let kunne udskille noget saadant uden derved at forandre Karakteren af de Oplysninger, der gives, og uden at hindre, at der kan fremkomme en Offentliggørelse, som alle Partier mener at kunne staa inde for.

Naar vi kommer til denne Redegørelse for Befolkningen, saa er det imidlertid vor Opfattelse, saaledes som det var det i 1920, at den maa omfatte mere end det, der som de strengt statslige Forhandlinger er optaget i den Gruppe af Dokumenter, der nu foreligger for nogle af os og i den sidste Tid har været tilgængelige for alle Rigsdagens